

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O., ČETRTEK, (THURSDAY) NOV. 4th 1920

ST. 261 (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

Wilsonova Liga je poražena.

Washington, 3. nov. — Tri stvari so, ki bodo prišle kot posledica demokratičnega poraza in te so:

1. Liga narodov bo zavržena v svoji originalni obliki.
2. Republikanska kontrola v senatu bo tako popolna, da ne bo več odvisna za podporo od progresivne frakcije, katero je vodil senator LaFollette.
3. Suhači so se zopet ojačili obeh zbornicah, v poslanski in senatski.

Medtem ko so najhujši nasprotniki mirovne pogodbe danes zatrjevali, da je liga narodov mrtva kolikor se tiče Združenih držav, pa so vendar priznavali, da se bo najbrže sprejelo ligo, toda z nekaterimi prihranki. Gotovo je samo toliko, da se ne bo sprejelo take lige kot jo je Wilson prinesel iz Pariza in enako gotovo je, da se bo popolnoma izbrisalo 10. in 11. člen lige.

10. člen se glasi: "Ligini člani bodo spoštovali in ohranili pred vnanjimi napadi teritorialno posest in obstoječo politično neodvisnost Liginih članov. V slučaju takega napada, ali v slučaju take pretnje ali nevarnosti napada, začne Ligin svet takoj razpravljati o sredstvih, s katerimi se je obvezno, ali izpolnijo." — O tem členu se je Wilson vedno izjavljal, da je "srce" Lige narodov.

1. člen pa se glasi: "Vsaka vojska ali pretnja z vojsko, pa če zadane katerega člana Lige ali ne, se smatra s tem zadevo cele Lige in Liga je opravljena do vsakega koraka, ki se ji zdi pameten in potreben, da se ohrani mir med narodi. V slučaju, da nastane taka potreba, naj glavni tajnik na prošnjo kateregakoli člana Lige takoj skliče sejo Liginega sveta. S tem se tudi izjavlja, da je pravičljiva pravica vsakega Liginega člana opozoriti zbornico ali svet o vseh razmerah, ki zadevajo mednarodno razmerje, katero preti vznemirni mednarodni mir ali dober sporazum med narodi, od katerih zavisi mir.

Senator Borah, eden najhujših nasprotnikov Lige, se je včeraj izjavil, da je glasovanje ameriškega ljudstva dokazalo, da absolutno nasprotuje vsaki politični zvezi ali ligi s kakimi drugimi državami.

V boju za ponovno izvolitev sta bila poražena dva demokratična nasprotnika Lige in pa eden republikanski. To so senator Thomas Gore iz Oklahome, Charles Thomas iz Colorada in A. J. Gronna iz North Dakote. Toda ta grupa republikancev zatrjujejo, da je ta izguba več kot popravljena z izvolitvijo sledečih novih senatorjev: Samuel Shortridge iz Kalifornije, S. D. Nicholson iz Colorada, F. R. Gooding iz Idaho, E. F. Ladd iz North Dakote in E. E. Watson iz Georgije, ki je demokrat.

— Truplo pokojnega Mike Kuharja, ki se nahaja v kapeli na Calvary pokopališču, bo pokopano v soboto popoldne ob 2. uri popoldne. Kdor se hoče vdeležiti pokopa, naj bo na pokopališču ob 1. uri.

— V petek zvečer, 7. novembra, ob 7:30 uri se vrši v Kuničevih dvorani seja socialističnega kluba št. 49. Sodrug so prošni, da se seje vdeležijo polnoštevilno. — Tajnik.

Socialisti dobili dva milijoni glasov.

MEYER IN OSEM POSLANČEV V NEW YORKU IZVOLJENIH.

Chicago, 3. nov. — Glavni stan socialistične stranke zatrjujejo, da je dobila stranka 2.000.000 ali 2.500.000 glasov, kar je trikrat toliko kot pri zadnjih predsedniških volitvah in več kot dvakrat toliko kot leta 1912, ko je Debs dobil največje število glasov, kar jih je do tedaj dobila socialistična stranka.

Socialisti zatrjujejo, da so v državi New York izvolili osem državnih poslancev in enega državnega senatorja, Meyer Londona, ki je porazil demokrata Goldfogla, ki ga je premagal pred dvema leti.

Louis Waldman iz August Cleassens, ki sta bila izključena iz newyorške zakonodaje, sta bila ponovno izvoljena. Samuel A. Dewitt in Samuel Orr, ki sta bila tudi enkrat izključena, v drugi pa sta resignirala, sta bila sedaj ponovno izvoljena iz 3. in 4. okraja.

Tajnik socialistične stranke izjavlja: "Socialistični uspeh v državi New York je posledica naravnega rasti naše propagande v naših trdnjavah in protest proti reakciji, ki je izključila naše poslance.

"Izključitve iz zakonodaje so nam čudovito utrdile v naših najboljših distriktih. Število naših glasov v New Yorku je sorazmerno večje kot v Milwaukee in je najbrže celo večje kot v Oklahomi, kjer smo dobili velik odstotek vseh glasov.

"Volitve kažejo, da nismo vsled farmersko-delavske stranke izgubili nič na materijalni sili, in nova stranka ni storila ničesar, da opraviči svojo eksistenco."

Bismarck, N. D., 3. nov. — Nepriistranska liga v North Dakoti, ki je bila sedaj na krmlju, se ne ve, če je zmagala. Rezultat je še vedno na tehtnici.

J. F. T. O'Connor, demokratični tekmeec sedanjega governorja Frazierja, ima dosedaj 14.000 glasov večine, toda preostalih je še polovica vseh glasov. Najbrže bo zopet izvoljen Frazier, kajti zadnja volilna poročila iz okrajev na deželi so ugodna za nepriistransko ligo.

Iz Milwaukee prihaja poročilo, da bo brezdvoma zopet izvoljen socialist Viktor L. Berger, ki je bil že dvakrat vržen iz kongresa.

— Umrjen je bil sinoči pred svojim domom 23letni Italijan Crescenzo Barratto. Morilec, ki je bil dolge, suhe postave, je pobegnil navzle temu, da so ga lovili civilisti, policisti, detektivi in še celo ognjegasci. Umrjen je izvršil na 3644 Newark Ave. Sodi se, da je bil napad roparskega značaja, ker Barratto je imel včeraj pri sebi svojo in svojega brata tedensko plačo, v njegovem žepu so našli pa samo en dolar.

— Medtem ko je bila večina uradov na sodnji včeraj zelo malo zaposljena, pa je bil položaj v uradu za izdajanje ženitnih dovoljenj ravno nasproten. Samo včeraj se je izdalo 71 poročnih dovoljenj, kar je največje število za en dan v teku zadnjih šest mesecev. Pravijo, da so številni ženinji povedali, da so dobili volilne stave, in da se jim zato tako mudi v zakonski jarem.

Angleški premogariji so zglasovali za povratek na delo.

London, 3. nov. — Na konferenci premogarskih delegatov ki se je vršila danes, je bila sprejeta resolucija, glasom katere se sporoča premogarjem, da je stavka končana, in da se povrnejo na delo.

Spošna vlada prepričanje, da se bo prihodnji ponedeljek pričelo z delom po vseh premogorovih.

Pri glasovanju se je izkazalo, da je 338.045 mož glasovalo za povrnitev na delo in samo 36.504 proti. Določeno je bilo, da morata glasovati dve tretjini za nadaljevanje stavke, drugače pa se jo prekliče.

Samo štirje distrikti so glasovali proti vladnemu predlogu za poravnavo. In to v South Wales, Lancashire, Nottinghamshire in Dean.

KAKO SO GLASOVALE POSAMEZNE DRŽAVE.

Tu navajamo katere države so glasovale za Hardinga in katere za Coxa. Številka za imenom znači število elektoralnih glasov, katere ima dotična država, črka "D" ali "R" (demokratična ali republikanska) pa, kakor je dotična država glasovala leta 1916. Vse države skupaj imajo 531 elektoralnih glasov, za izvolitev jih je torej potreba 266.

ZA HARDINGA:

Arizona	3 D
California	13 D
Colorado	6 D
Connecticut	7 R
Delaware	3 R
Idaho	4 D
Illinois	29 R
Indiana	15 R
Iowa	13 R
Kansas	10 D
Maine	6 R
Maryland	8 D
Massachusetts	18 R
Michigan	15 R
Minnesota	12 R
Missouri	18 D
Montana	4 D
Nebraska	8 D
Nevada	3 D
New Hampshire	4 D
New Jersey	14 R
New York	45 R
North Dakota	5 D
Ohio	24 D
Oregon	5 R
Pennsylvania	38 R
Rhode Island	5 R
South Dakota	5 R
Tennessee	12 D
Utah	4 D
Vermont	4 R
Washington	7 D
West Virginia	8 R
Wisconsin	13 R
Wyoming	3 D

Skupaj 391

ZA COXA:

Alabama	12 D
Arkansas	9 D
Florida	6 D
Georgia	14 D
Kentucky	13 D
Louisiana	10 D
Mississippi	10 D
North Carolina	12 D
Texas	20 D
Okahoma	10 D
South Carolina	9 D
Virginia	12 D

Skupaj 137

V DVOMU:

New Mexico 3 D

Republikanci v popolni kontroli v Ohio.

Columbus, O., 4. nov. Volilna poročila 6900 ohijskih precinkov izmed 7145 izkazuje, da je Harding dobil 1.106.325 glasov Cox 727.432, Davis 942.828, Donahay 809.675, Willis 992.857, Julian 666.445. Referendum Crabbovega prohibicijskega zakona je dosedaj dobil 523.882 glasov, proti pa je glasovalo 452.227.

Glasom teh poročil ima Harding 378.392 glasov večine, Davis 133.153 in Willis 326.412 glasov večine.

S tem so eksekutivni, zakonodajni in sodni vladni oddelki vsaj za bodoči dve leti v državi Ohio v popolni kontroli republikancev.

Edino, kar sedaj še ni doganeno, je, s koliko večino so zmagali republikanci. Toda kot izgleda, je dobil Davis vsaj 120 tisoč glasov večine nad svojim demokratičnim tekmeccm Donaverner.

Vsa ohijska zakonodaja bo pretežno republikanska in suha, ška, kot izjavljajo voditelji prohibicijskega gibanja.

Republikanci so porazili demokrate vseh posodi, samo par kongresnih distriktov je, tretji in četrti, ki sta v dvomu. To znači, da je premaganih osem demokratičnih kongresmanov, ki so bili kandidatje za ponovno izvolitev.

Zelo velika je tudi večina, ki jo je dobil republikanski kandidat za senatorja, Willis, nad svojim demokratičnim tekmeccm. Iz zadnjih poročil je razvidno, da ima nad 300.000 večine nad demokratičnim kandidatom za senatorja. Ponovno so bili izvoljeni ohijski državni tajnik Harvey G. Smith, državni zakladničar R. W. Archer in državni pravnik J. G. Price.

Vsi so republikanci. Suhaške sile so bile tudi zmagovite v boju za državni zakon, ki določa vsiljenje prohibicije, ki je znan kot Crabbjev akt, in ki sedaj postane polnomočen zakon, ker se je večina ljudstva izrekla zanj. Toda vsled tega se ne pričakuje, da bi prišlo do kakor izpremembe, kajti Ohio kot vse druge države so že itak sive v soglasju z 18. amandmentom k ustavi in Volsteadovim prisilnim zakonom.

BREZDELJE V NEW YORKU.

New York, 3. nov. Izdelovanje moške obleke v tem mestu se je znižalo za 75 procentov in brez dela je 60.000 krojaških delavcev v new-yorskem okrožju. Od onih, ki so še na delu, jih samo 15 odstotkov dela po 44 ur na teden. Za to stanje so odgovorni delodajalci, ki hočejo uničiti organizirano delavstvo potom stradanja. Pravijo, da unijski delavci premalo naredijo in da nastopajo preveč oblastno. Kot je videti so pričeli kapitalisti z veliko gonjo proti organiziranemu delavstvu širom dežele.

— V torek zvečer je bilo v avtomobilskih nesrečah poškodovanih sedem oseb. Nevarnih poškodb ni dobil nihče.

— Neka ženska je včeraj ob treh zjutraj na Center Rd. precej daleč izven Clevelanda našla v nekem zapuščenem avtomobilu neko dekle, ki ji je povedala, da jo je napadel neki možki, nato pa pobegnil.

Kaj pravijo časopisi.

New York, 3. nov. — N. Y. Tribune (rep.) pravi: "Vzroki za velikansko zmago Hardinga so jasni tudi največjim zastancem."

Hearstov "American": "Ni kake negotovosti ni, kaj znači ta "slovesni referendum." Popolnoma jasno je, da se ljudstvo ni dalo preslepiti z Ligo narodov, in njenim ozadjem mednarodnih bankirjev in slabo informiranih sentimentalistov. 14 točk je mrtvih. Liga narodov, kolikor se tiče Amerike, je mrtva. Evropa je s tem dobila naznanilo, da mora vojevati lastne vojne, ako ne more živeti v miru."

"The World" (dem.) pravi: "Ameriško ljudstvo je želelo izpremembe in je zanj glasovalo. Vedelo ni, kakšno izpremembo je želelo in za kakšno izpremembo je glasovalo. Bila je ona nemirnost in ono nezadovoljstvo, ki je rodila vojna, ki je dalo končno izraza v volitvah in rezultatu je W. G. Harding."

"The N. Y. Times" (dem.) pravi: "Republikanske večine, kolosalne in brezprimerne, ki republikancem dajejo povod za tako veselje, jim bodo pozneje dale tudi povod za dovolj resnega razmišljanja. Takih večin, kot so jih poročala sinočna volilna poročila, se še ne pomni."

"Kadar dajo take demokratične trdnjave kot sta New York in Boston republikancem tako večino kot so jo celo demokrate redkokdaj doživeli, je jasno, da so na delu izredne sile, da producirajo te presenetljive rezultate. Sedaj mora senator Harding obrniti svoje misli na bodočnost, ki je polna resnih odgovornosti in težavnih zadreg. Ne bo lahko ugoditi ali odkloniti zahteve, katere bodo stavili nanj milijoni, ki so glasovali zanj iz vzrokov, ki so čisto tuji republikanskim ali ameriškim principom."

"DEMOKRACIJA NA JUGU.

Orlando, Fla., 3. nov. Neki črnc, ki je ubil dva bela človeka, ker se mu ni dovolilo, da bi volil, je bil danes zgodaj zjutraj linčan ne daleč od tukaj. Drhal ga je obesila na neko drevo, ter njegovo truplo prevrtila z brezštevilnimi streli iz pušk.

WILSON MOLČI.

Washington, 3. nov. Wilson je danes vstal zelo zgodaj, toda kot se izjavlja, ne namerava podati nikake izjave z ozirom na volitve. Državni tajnik Colby je izjavil, da je predsednik razočaran in užalosten nad izidom volitev.

— Pri včerajšnjem poročilu o rojaku Frank Hočvarji, ki je prišel iz Ashland, Wisc. moramo popraviti toliko, da sedaj stanuje na 1180 E. 60th St. in ne na E. 80th St.

— Peter Witt, o katerega govoru smo poročali pred par dnevi, je sprožil novo, precej pametno idejo. On je mnenja, da bi bilo zelo dobro, ako bi šolski učitelji funkcionirali kot volilni uradniki. Šole naj bi se na volilne dneve zaprle, in mesto sedanjih koč pa naj bi služila šolska poslopja. Na ta način bi se volitve vršile bolj pošteno, in tudi ceneje, ker volilne koč in prepeljevanje istih, stane dosti denarja.

GOSPODARSKI POLOŽAJ TRSTA.

V milanskem listu "Sole", ki se posebno posveča gospodarskim vprašanjem, se je oglašil Tržačan Viktor Segre s članki, ki razpravljajo o gospodarskem propadanju Trsta — čitaj: propadanju tržaške veletrgovine. Kar piše o predmetu samem, je pametno, odgovarja dejstvom, ker so resnični vzroki, ki jih navaja. Ali, gospod Viktor Segre ova, da se ne bavi samo s vprašanji trgovine, ampak tudi s državno politiko. Politik v zvezi z militarističnimi dogodki. Politik pa je gospod Viktor Segre — da Bog pomagaj!

Čujemo torej, kako in kaj privede, g. Segre o propadanju tržaške trgovine in o vzrokih temu žalostnemu pojavu!

Glavni vzrok je uvedba monopolov s kavo. Avstrija je skozi stoletja dovoljevala Trstu privilegije razne vrste. Meje tem odvezo od plačevanja vsake carine. Polagoma pa se je Avstrija izneverila vsem pogodbam ter je slednjič odtgnila zadnji privilegij: odpravila je svobodno luko. Spričo agitacije mesta, posebno pa od strani tedanjih veletržev, in videča naraščajočo konkurenci luke Hamburske — povspeševano od plovbe na rekah in od konkurenčnih ladij "Severonemškega Lloydja" in družbe "Hamburg-Amerika" — je Avstrija privolila v uvedbo takimenovanih diferencijalnih carin za pomorsko uvažanje kave in raznega drugega blaga.

Diferencijalne carine so hkratu povzdignile Trst do velike trgovine s tem kolonijalnim blagom; in česar je še nedostajalo, je izpopolnila podjetnost tržaških trgovcev. Tako je Trst v malo letih dosegel tretje mesto na evropskem trgu, a četrto na svetovnem! V letu 1907 je dosegel tržaški trg skoro lonovskega. Na trgovini s kavo je bil interesiran ves Trst: trgovci s to spojene industrije, čistilnice, plovne družbe, specijonarji, težaki; torej od delavke do bankirja, od pisarja do varovalca, tako, da se more reči, da je imelo od te trgovine korist najmanje 20.000 oseb direktno a indirektno drugih 60.000 oseb.

V letu 1917 se je uvozilo kave preko Trsta 804.549; od teh 417.783 v Avstrijo, ostalo v tržaško zaledje, v Italijo in po Sredozemskem morju. Trgovina s kavo ni bila produkt takozvane "tranzitne trgovine" je grdo izpodtaknil in mi ne smejemo več klobuka. Meni namreč, da bi bilo sedaj v Trstu vse drugače, če bi bilo rešeno jadransko vprašanje. O tem se nočemo prerekati. Majati pa moramo z glavo, ko očitno italijanskim državnikom, da niso znali izkoristiti položaja, kakor ga je ustvarila "velika zmaga: da bi bila namreč Italija nemudoma zasedla Reko, Ljubljano, Zagreb, ozemlje sovražnikov, ki so ognjišča protitalijanskih agitacij! In zasedati da bi bila morala tudi vsa južno železnico od Trsta do Dunaja in ono od Reke do Budimpešte!!!

Do vsega tega da ste ji dajali pravico zmaga in premirje. Zastaja nam sapa. Ne moremo slediti s svojim priprostim razumom toliki korajži in podjetnosti in tolikemu suverenemu preiznanju realnosti. Gospod Segre je sicer pameten trgovec ali politika se kaže takega, da moramo strmeti na njegovi —

— dali veriti o veljavnosti teh dokazov. Posebno je ekselencija Tedesco ugodno sprejel predlog zastopnikov trgovine s kavo, naj bi se uvedla izpremenljiva taksa, primerna cenam izvora, a trošek uvažanja naj bi določila vlada. To je bil genijalen načrt, ki bi bil erarju — brez vsakih upravnih stroškov — donasal več, nego sedanji monopol. Ali visoka birokracija je posegla vmes, je pokopala ta načrt in uveden je bil monopol, ki je velikansko škodoval Genovi in žrtvoval Trst, ki je čul obsodbo na smrt njega največje trgovine.

Na to se bavi Viktor Segre z železniškim vprašanjem, kjer se zavzemlje za to, da se Trst opremi z novo, direktno in brzo avtonomno zvezo s središčem Evrope. Trst naj bi bil središče železniških zvez med Reko, Pulo in severom. Zgradi naj se najhitrejša direktna pokrajinska zveza med Trstom in Tržičem. Zgradi naj se nemudoma zadnji kos prekoalpske železnice po soški dolini ter spoji z železnico Trbiž-Beljak. Nadalje priporoča nove zveze s Krminom, oziroma Čedadom in dalje; med Trstom in Reko v zvezi s kako postajo na črti. Reka-St. Peter; potem lokalno Trst-Pula v zvezi s črto Trst-Poreč; in slednjič zvezo med postajama južne in državne železnice v Trstu.

Slede — lamentacije. Po dnevnih radosti na odrešitvi je pričakoval Trst, da se trgovina polagoma vzpostavi. Ali minolo je skoro dvajset mesecev in Trst je še vedno v mrtvili, čeprav so se energije v njem vzbudile. Najhujše pa je to, da so stari tekmeči Trsta med tem na delu, da si usvoje nekdanje tržaške trge. Krivde vlade na tem so velike, posebno v prvih mesecih okupacije. Tu očita Segre vladi nerazumevanje potreb velikega trgovskega središča, kakršno je Trst. Zlasti da je bilo zgrešeno, da so se težke in kočljive naloge poverile vojaštvu, ki nima potrebnih izkušenj, kar je omogočalo, da je parazitstvo izkoriščalo položaj.

Do tu je govoril Segre pametno, kot smotren, razborit in pogoje za procvit velikega trgovskega mesta poznavajoč trgovec in strokovnjak. Da je tu zaključil, bi sneli klobuk pred njim in mu priznali: dobro si govoril!

Toda, dodal je kratek dostavek z ekskurzijo na politično-militaristično polje. Tu pa se je grdo izpodtaknil in mi ne smejemo več klobuka. Meni namreč, da bi bilo sedaj v Trstu vse drugače, če bi bilo rešeno jadransko vprašanje. O tem se nočemo prerekati. Majati pa moramo z glavo, ko očitno italijanskim državnikom, da niso znali izkoristiti položaja, kakor ga je ustvarila "velika zmaga: da bi bila namreč Italija nemudoma zasedla Reko, Ljubljano, Zagreb, ozemlje sovražnikov, ki so ognjišča protitalijanskih agitacij! In zasedati da bi bila morala tudi vsa južno železnico od Trsta do Dunaja in ono od Reke do Budimpešte!!!

Do vsega tega da ste ji dajali pravico zmaga in premirje. Zastaja nam sapa. Ne moremo slediti s svojim priprostim razumom toliki korajži in podjetnosti in tolikemu suverenemu preiznanju realnosti. Gospod Segre je sicer pameten trgovec ali politika se kaže takega, da moramo strmeti na njegovi —

— dali veriti o veljavnosti teh dokazov. Posebno je ekselencija Tedesco ugodno sprejel predlog zastopnikov trgovine s kavo, naj bi se uvedla izpremenljiva taksa, primerna cenam izvora, a trošek uvažanja naj bi določila vlada. To je bil genijalen načrt, ki bi bil erarju — brez vsakih upravnih stroškov — donasal več, nego sedanji monopol. Ali visoka birokracija je posegla vmes, je pokopala ta načrt in uveden je bil monopol, ki je velikansko škodoval Genovi in žrtvoval Trst, ki je čul obsodbo na smrt njega največje trgovine.

Na to se bavi Viktor Segre z železniškim vprašanjem, kjer se zavzemlje za to, da se Trst opremi z novo, direktno in brzo avtonomno zvezo s središčem Evrope. Trst naj bi bil središče železniških zvez med Reko, Pulo in severom. Zgradi naj se najhitrejša direktna pokrajinska zveza med Trstom in Tržičem. Zgradi naj se nemudoma zadnji kos prekoalpske železnice po soški dolini ter spoji z železnico Trbiž-Beljak. Nadalje priporoča nove zveze s Krminom, oziroma Čedadom in dalje; med Trstom in Reko v zvezi s kako postajo na črti. Reka-St. Peter; potem lokalno Trst-Pula v zvezi s črto Trst-Poreč; in slednjič zvezo med postajama južne in državne železnice v Trstu.

Slede — lamentacije. Po dnevnih radosti na odrešitvi je pričakoval Trst, da se trgovina polagoma vzpostavi. Ali minolo je skoro dvajset mesecev in Trst je še vedno v mrtvili, čeprav so se energije v njem vzbudile. Najhujše pa je to, da so stari tekmeči Trsta med tem na delu, da si usvoje nekdanje tržaške trge. Krivde vlade na tem so velike, posebno v prvih mesecih okupacije. Tu očita Segre vladi nerazumevanje potreb velikega trgovskega središča, kakršno je Trst. Zlasti da je bilo zgrešeno, da so se težke in kočljive naloge poverile vojaštvu, ki nima potrebnih izkušenj, kar je omogočalo, da je parazitstvo izkoriščalo položaj.

Do tu je govoril Segre pametno, kot smotren, razborit in pogoje za procvit velikega trgovskega mesta poznavajoč trgovec in strokovnjak. Da je tu zaključil, bi sneli klobuk pred njim in mu priznali: dobro si govoril!

Toda, dodal je kratek dostavek z ekskurzijo na politično-militaristično polje. Tu pa se je grdo izpodtaknil in mi ne smejemo več klobuka. Meni namreč, da bi bilo sedaj v Trstu vse drugače, če bi bilo rešeno jadransko vprašanje. O tem se nočemo prerekati. Majati pa moramo z glavo, ko očitno italijanskim državnikom, da niso znali izkoristiti položaja, kakor ga je ustvarila "velika zmaga: da bi bila namreč Italija nemudoma zasedla Reko, Ljubljano, Zagreb, ozemlje sovražnikov, ki so ognjišča protitalijanskih agitacij! In zasedati da bi bila morala tudi vsa južno železnico od Trsta do Dunaja in ono od Reke do Budimpešte!!!

Do vsega tega da ste ji dajali pravico zmaga in premirje. Zastaja nam sapa. Ne moremo slediti s svojim priprostim razumom toliki korajži in podjetnosti in tolikemu suverenemu preiznanju realnosti. Gospod Segre je sicer pameten trgovec ali politika se kaže takega, da moramo strmeti na njegovi —

— dali veriti o veljavnosti teh dokazov. Posebno je ekselencija Tedesco ugodno sprejel predlog zastopnikov trgovine s kavo, naj bi se uvedla izpremenljiva taksa, primerna cenam izvora, a trošek uvažanja naj bi določila vlada. To je bil genijalen načrt, ki bi bil erarju — brez vsakih upravnih stroškov — donasal več, nego sedanji monopol. Ali visoka birokracija je posegla vmes, je pokopala ta načrt in uveden je bil monopol, ki je velikansko škodoval Genovi in žrtvoval Trst, ki je čul obsodbo na smrt njega največje trgovine.

Na to se bavi Viktor Segre z železniškim vprašanjem, kjer se zavzemlje za to, da se Trst opremi z novo, direktno in brzo avtonomno zvezo s središčem Evrope. Trst naj bi bil središče železniških zvez med Reko, Pulo in severom. Zgradi naj se najhitrejša direktna pokrajinska zveza med Trstom in Tržičem. Zgradi naj se nemudoma zadnji kos prekoalpske železnice po soški dolini ter spoji z železnico Trbiž-Beljak. Nadalje priporoča nove zveze s Krminom, oziroma Čedadom in dalje; med Trstom in Reko v zvezi s kako postajo na črti. Reka-St. Peter; potem lokalno Trst-Pula v zvezi s črto Trst-Poreč; in slednjič zvezo med postajama južne in državne železnice v Trstu.

Slede — lamentacije. Po dnevnih radosti na odrešitvi je pričakoval Trst, da se trgovina polagoma vzpostavi. Ali minolo je skoro dvajset mesecev in Trst je še vedno

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation: 6418 ST. CLAIR AVE.
SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastniti izdaja za
Ameriško-Jugoslovenska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravljalstvo.

CLEVELAND, O., ČETRTEK, (THURSDAY) NOV. 4th 1920

104

KAJ SEDAJ?

Kot so napovedali vsi trezni opazovalci političnih dogodkov v Ameriki, tako se je zgodilo. Republikanska stranka je temeljito porazila demokrate.

Tisti, ki niso zasledovali toka dogodkov, se morda čudijo, vsakemu drugemu pa je silni poraz demokratov jasen kot beli dan. Pravzaprav ni niti zmagala republikanska stranka, temveč zmagal je oni čut mržnje in sovražstva proti Wilsonu, ki je izza mirovne konference prevzel vso Ameriko. Ako bi bil Wilson izpolnil ono, za kar se je navduševal za časa, ko se je Amerika postavila v boj proti nemški militaristični avtokraciji, tedaj bi bila demokratična stranka danes tako močno utrjena v srcih ameriškega ljudstva, da bi jo vsaj za dolgo časa ne bi bil nihče premagal. Ker pa se je Wilson iznevil svojim principom z ozirom na domačo in zunanjo politiko, je ameriško ljudstvo dalo demokratom v tork tako brco, da se ne bo nikdar več dvignila na vodilno mesto.

Demokratska stranka s svojim Palmerjem, Purlesonom in s svojimi injunkcijami proti stavkajočim delavcem se je obsodila na smrt, in ni je sile, ki bi jo še kdaj dovedla do življenja. Pomniti je namreč treba, da kdor visoko leta, tudi globoko pade. Tako je bilo in bo na vse večne čase.

Wilson je tekom prvih štirih let svoje administracije postavil demokratično stranko na precej trdno stališče. Njegova administracija je odgovorna za zvezni rezervni bančni zakon, ki je ena izmed najkonstruktivnejših zakonov, kar jih more bilježiti katerakoli administracija.

Tudi njegovo postopanje proti Mehiki je bilo trezno in vsega odobravanja vredno.

Višek pa je bil dosežen v njegovem nastopu tekom svetovne vojne. Kako napeto je ves svet gledal proti Beli hiši! Kako željno se je pričakovalo vsake besede, ki je izšla iz ust Woodrow Wilsona, proroka novih zakonikov, po katerem naj se ravna človeštvo v bodoče, da zopet ne zagazi v blodnje, ki so ga dovedle do tolikšnega krvoprelitja! Bili so to veliki dnevi ne samo za Ameriko, temveč za vesoljni svet.

Potem pa je prišlo ono silno razočaranje. Svet se je oziral proti Parizu, odkoder so pričela prihajati prva znamenja reakcije. Ljudje spčetka niso hoteli vrje-

ti. Zmajevali so z glavami in pričakovali, da se jih znova utrdi v njihovi veri.

Toda do tega ni prišlo, prišla pa je mirovna pogodba, ki je človeštvu zasadila nož naravnost v srce.

Ameriško ljudstvo se morda vsega tega še danes ne zaveda v vsej mrzli resničnosti, toda nekaj meglen pojem ima, da se ni zgodilo ničesar onega, za kar se je Amerika vdeležila vojne.

Republikanci so znali izrabiti to razpoloženje ljudskih mas. Wilsonovo administracijo se je pričelo obdelovati čisto brez rokavic.

Človek, ki je čital republikanska očitanja proti Wilsonovi administraciji, se je včasih prijel za glavo, in čudoma čutil, kako je mogoče, da Palmerjeva vsega-močna roka ne seže po pisih teh očitanj in obdolžitve, in jih ne pomeče v ječe kot se je zgodilo z Debsom in številnimi drugimi.

Saj so vsi vojni zakoni vendar še vedno v veljavi! Saj Debs ni nikdar nič hujšega očital demokratični administraciji kot so republikanci, pa so ga obsodili, siivolasega starčka, v desetletno ječo! "Porazite Wilsona, avtokrata in tirana!" se je glasilo republikansko bojno geslo tekom te kampanje, in na tej podlagi je šlo ameriško ljudstvo na lim republikanec in seveda čisto po pravici napravilo račun z demokratično demagogično politiko.

Ampak kot smo dejali šlo je samo na lim. Ubilo je enega zmaja, iz katerega krvi pa bodo zrastle stoteri. Logično bi bilo, da bi republikanci, ki so ogoljufali ameriško ljudstvo z izjavami, vsled katerih sedi Debs in več sto drugih političnih kaznjencev danes v ječi, takoj, ko pridejo na vladno, popravili vse vnebovpijoče krivice, katere je zakrivila demokratična administracija.

Ampak ni se nam treba bati, da bi se republikanci kdaj tako daleč spozabili. Oni dobro vedo, da med kampanjskimi frazami in politiko stranke, ko pride k moči, ni toliko sorodnosti kot med ognjem in vodo.

Kar pripravimo se za dobo največje reakcije, kar jih pomni ameriška zgodovina, potem vsaj ne bomo prehudo razočarani. Harding sploh ni oseba, temveč figura, ki bo navadno orodje kapitalističnih interesov in prav nič drugega.

Kadar mu bodo povedali, da naj zine, bo zinil kakor se mu bo narekovalo, kadar pa mu bo rečeno, da naj jezik drži, ga bo držal. Okrog njega pa se bo zbrala družba "močnih" mož kot so Wood, Lodge in drugi podobni. Ti bodo vladali, Harding pa bo igral vlogo marionete.

Tako se bo vladalo prihodnje štiri leta in z malimi spremembami morda celo osem let.

Med tem časom pa bo stopila v Ameriki v akcijo nova struja, ki se je pojavila že pri letošnjih volitvah.

To bo delavska stranka. Ni mogoče reči kako ime bo nosila, toda v njej se bodo zbrali elementi, ki so sedaj raztreseni v socijalistični in farmersko-delavski stranki ter po drugih progresivnih gibanjih, ki se jih opaža po srednjih in zapadnih državah. Ta nova stranka, ki mora priti, ker jo bodo razmere ustvarile, bo rastla in širila svoja krila toliko časa, da bo obračunala z republikansko reakcijo, kakor je letos vzbujajoče, toda še nevedno ameriško ljudstvo, obračunalo z demokratično reakcijo.

Toda v enem oziru bo boj z republikansko reakcijo skoro lažji kot z demokratično, kajti slednja se je dolgo časa skrivala za pajčolanom idealizma.

Sedaj bo boj odprt in jasen. Delavstvu se je na ta boj treba pripraviti, kajti čimbolj bo pripravljeno nanj, čim bolj zmogljiva bo, tem preje bo prišlo odrešenje in zmaga.

IZKAZ DOHODKOV ZA CAN-KARJEV SPOMENIK.

Slovensko dramatično društvo "Ivan Cankar" v Clevelandu, O., je na svojem obnem zboru prevzelo nalogo, da nabira prstovoljne prispevke za spomenik možu, ki je resnično ljubil svoj narod. Da pa ne bode kakšnega sumničenja, "da se samo nabira", za to objavlja mo svoto, ki je nabrana do sedaj. Omenimo naj, da je Mr. L. F. Truger oddal svoto \$13, katero je nabral med rokaji v ta namen, društvu. Darovala so sledeča društva: Pev. Dr. "Edinost" \$10.00; "Slovenski Sokol" \$10.00; "Clevelandski Slovenci" \$5.00; "Srca Jezusovega" \$6.50; St. Clair Grove W. of W. žensko \$2.00; "Lunder Adamič" \$2.00; "Vodnikov venec" \$2.00; "Ložka dolina" \$3.05; "Dosluzenci" \$2.00; "Ribnica" \$5.00; "Janeza Krstnika" \$5.25; Pri dr. "Delavec" so darovali sledeči rokaji: Matevž Mesec 50c; Miroslav Meden 50c; Ciril Svetin 25c; George Kranjčič 25c; Ignac Smuk 25c; Andrej Bole 25c; Mike Cvelbar 50c; Franc Somrak 50c. Pri dr. "Carnijola Hive" žensko: Anna Oblak 25c; Agata Škoda 25c; Boldan 25c; M. Modic 25c; F. Lizi Alič 25c; Ana Erbežnik, 25c; M. Testar 25c; M. Oklese 25c; Toni Birtič 50c; F. Kobe 50c; Pri društvu "Slovenija": John Strajner 50c; Blaž Dolinar 50c; F. Spelko 25c; Math. Vihtelič 25c; John Fortuna 25c; John Perušek 25c; Jos. Jeskovič 25c; J. Granc 25c; John Povše 25c; John Bogolin 25c. Pri dr. "Dosluzenci": Franc Virant 25c; Franc Hiti 25c; Louis Zakrajšek 25c; Anton Kaušek 25c; Ignac Mejlant 25c; Franc Kuhar 25c; Louis Virant 10c; Louis Ekart 10c; Anton Zganjar 10c; C. Markovič 10c. Pri dr. "Vodnikov Venec": Franc Indoff 25c; John Filipič 50c; John Glavič 50c; Ignac Petan 50c; John Godnjavec \$1.00; John Stopar 50c; Franc Grum 25c; Math. Laufar \$1.00; Franc Mramor \$1.00; Thom. Podbevšek 50c; Franc Česen \$1.00. Pri dr. "Ribnica": Math. (Križman) \$1.00; Anton Novak \$1.00; Louis Oražem 50c; Josip Ban 50c. Pri "Slov. soc. Klubu": Avgust Komar \$1.00; Louis Malich 25c; Valentin Sever 1.00; Andrej Črne \$1.00; Leonard Poljšak 50c.

Društvo "Sloga" iz Milwaukee, Wis. \$5.00. Dr. "Dobri Bratje", Bridgeport, O. \$1.10. Dr. "Triglav" Lasalle, Ill. \$2.00.

Dr. "Vipavski Raj", S. N. P. J. št. 312, \$5.00; dr. "Jadranska Villa" SNPJ št. 178, \$1.55; dr. "Napredne Slovenke" SNPJ št. 137 \$5.00; dr. ZMB. samostojno, Clev. O. \$5.00; dr. "Bratoljub" SDPZ št. 64 \$3.50; dr. "Lincoln" št. 123 SDPZ; dr. "Orel" št. 21, \$5.00; dr. "Bratstvo" št. 6, SNPJ \$5.00; druš. "Sokol" št. 20 SNPJ \$5.00; dr. "Slovan" št. 55 SNPJ \$5.00; dr. "Sloga" št. 149 SDPZ. \$5.00; dr. "Bratstvo Naprej" št. 9 S. N. P. J. \$4.10; dr. "Svobodomiseli" št. 169 SNPJ. \$3.00; dr. "Bratstvo" št. 4 SNPJ \$1.00; dr. "Zveza" št. 36 SNPJ \$2.00; člani dr. "Naprej" št. 5 SNPJ \$29.00; Rokajinja Franciška Hočevar \$1.00.

Skupaj nabranega\$197.58

Stroški:
Potrdilne knjižice 8.00
300 pisal. papirjev in
kovert 7.50
Znamke in črnilo 6.15

Skupaj\$ 21.65

Skupni dohodki\$197.58

Skupni stroški 21.65

Preostanek\$175.93

J. F. Terbižan,

fin. tajnik.

Slovensko dramatično društvo "IVAN CANKAR" apelira na vse rokaje in rokajinke širom Združenih držav, da pomagajo postaviti spomenik možu, ki ga je bolj vreden, kot kateri drugi. Naj vam citiram nekaj njegovih stavkov iz njegove knjige "Bela Križantema", kjer pravi: "Prijetelj, globlje poglej! Ali ne vidiš, od kod te nove sile? Življenje se drami v nizavah, ki so spale. Oči se odpirajo, iščejo luči, roke se stezajo, iščejo ciljev. Kaj zato, če prihaja pomlad v viharju in povodnji! Iz te črne naplavine bo vzkila bujna rast! Njih misel je bila prava: ne bele križanteme na oguljen frak — rdeč nagelj na kamižolo! Neboj se, narod se ne da oslepariti, ne da si zavezati oči! Naj ga le vodijo po transportih, po močvirju, po temi... sam bo našel pot do solca! Sedaj so plevel, vzrasla bo pšenica."

To so besede, ki vam kažejo, da v njem je bilo upanje na

boljšo bodočnost, da je vrjel narod za katerega je tudi umrl

J. SKUK,
predsednik

POZOR, ROJAKI V PENNSYLVANIJI.

Rojake po državi Pennsylvaniji obveščamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik g. Josip Ivanetič,

ki je upravičen pobirati narodnino za "Enakopravnost", izdati polnomočna potrdila ter sprejemati druga dela, spadajoča v tiskarsko stroko.

Rojakom ga najtopleje priporočamo, da mu gredo povsod na roko.

Uprava "Enakopravnosti"

KUPITE DELNICE SLOV. DEL. DOMA V COLLINWOODU.

❖ **POLOM** ❖
ROMAN IZ VOJSKE L. 1870—71
EMIL ZOLA Preložil VLAD. LEVSTIK

"Živ ne pride do Tuilerij." In tako je z vso svojo trdovratno voljo hotela, da armada maršira naprej. Zahtevala je, da se za vsako ceno ustvari zveza z armado pri Metz — mnenje, ki ga je sicer zastopal tudi novi vojni minister general de Palikao; ta je gojil načrt bliskovitega in zmagovitega marša, da podado Bazaine-u roko.

Maurice, ki mu je bil združen časopis na kolena, je gledal z izgubljenimi očmi tjavendan; zdaj se mu je zdelo, da razume vse; obadva načrta, ki sta se borila drug proti drugemu, obotavljanje maršala MacMahon-a, da bi se podal na ta nevarni občni marš z nezanesljivimi četami, nestrpna, čimdalje nejevolnejša povelja, ki so mu prihajala iz Pariza in ga tirala v to avanturo, predzno do brezumnosti. Sredi te tragične borbe je mahoma zagledal pred seboj postavbo cesarja, brez cesarskega dostojanstva, brez vrhovnega poveljstva, izročenega maršalu Bazaine-u — postavbo cesarja, ki je bil zdaj puhla ničla, napotje brez koristi in brez imena, s katerim ni vedel nihče ničesar več početi. Pariz se ga je branil, in v armadi ni bilo mesta zanj, odkar se je bil zavezal, da ne izda več nobenega povelja.

Drugo jutro poviharni noči, ki jo je preležal zunaj šatora, zavil v svojo odejo, je bilo Mauriceu pravcato krepčilo, ko je slišal, da je prodrl načrt, umakniti se do Pariza. Govorili so o novem vojnem svetu, ki da se je vršil prejšnji večer v navzočnosti gospoda Rouberja, prejšnjega namestnika cesarjevega, ki ga bila cesarica poslala, da pospeši pohod proti Verdunu, in ka je moral maršal prepričati o nevarnosti

takega gibanja. Ali so bile došle od Bazaine-a zle novice? Nihče si ni upal reči da. Toda že samo pomankanje novic je bilo dovolj značilno, in vsi količkaj pametni častniki so bili za čakanje pred Parizom, da bi mu bili tako nekakšna pomožna armada. In prepričan, da se naslednji dan umaknejo nazaj, ker so že objavili dana povelja, je hotel Maurice ves srečen utešiti otroško željo, ki ga je navdajala: željo, da vendar že enkrat uteče vojaškemu kotlu ter obude kjerkoli na miznem prtu, s karafo vode, s steklenico vina in s krožnikom pred seboj. Imel je denarja; in z utripajočim srcem, kakor da hoče storiti nekaj prepovedanega, se je napotil iskat gostilne.

Onostran prekopa, ob vhodu v vas Courcelles, je našel obed, o katerem je sanjari. Prejšnji večer so mu bili dejali, da se je cesar ustavil v neki meščanski hiši te vasi; on je prišel tja v radovednosti, in spominjal se je, da je videl na nekem cestnem vogalu to krmo s hladnico, vso visečo v lepem zlatem grozdju, ki je že zorelo. Pod trto, ki se je plazila navzgor, so stale zelene pobarvane mize; v prostorni kuhinji pa je videl skozi široko odprta vrata glasno uro, epinasko slike, nalepljene med stojali za posodo, in obilno krčmarico, ki je obračala raženj. Zadaj je ležalo kegljišče. In vse to je bilo dobrodušno, veselo in čedno, prav pristna stara francoska krčma.

Lepa punica s trdimi prsi ga je prišla vprašat, kakoča bele zobe.

"Ali bo gospod obedoval?"

"Kajpada obedujem... Dajte mi jajec, reberce, in sira mi dajte... In belega vina!"

Poklical jo je nazaj.

"Čujte, ali se ni ustavil cesar v eni teh hiš?"

"Tam, gospod, poglejte, v tisti, ki je naša sproti... Hiša se ne vidi, ker stoji za onim visokim zidom, izza katerega rdeče drevesa..."

Nato je stopil v hladnico, razpazal se, da bi mu bilo udobneje, ter si izbral mizo, kamor je metalo sonce svoje zlate lise skozi trtne rozge. Toda vedno

iznova se je moral ozirati na veliki žolti zid, ki je zakrival cesarja. Hiša je bila zares skrivnostna in skrita; niti opeka na strehi se ni videla s ceste. Vhdo je bil z druge strani, z vaše ulice; to je bila cesta brez prodajalnic, brez oken celo, in se je vila med čemerikavim zidovjem.

Zadaj sredi sosednjih poslopij je tvoril mali park otoček gostega zelenja. In tam na drugi strani ceste je zapazil široko dvorišče obdano s kolarnami in hlevi, ki ga je do kraja napolnjevala obilica kočij in voz, med njimi pa neprestano prihajanje in odhajanje ljudi in konj.

"Ali je vse to za cesarja?" je v šali vprašal natarkarico, ki mu je razgrinjala snežnobel namizni prt.

"Samo za cesarja," je odgovorilo dekle; lepi, veseli izraz njenega lica je pričal, kako srečna je, da more pokazati svoje bele zobe.

In očividno poučena od hlevarjev, ki so od večerajšnjega dne prihajali v gostilno, je začela naštevati na drobno:

Petindvajset častnikov generalnega štaba, šestdeset mož telesne straže, oddelke vodnikov spremstvene čete in šest orožnikov; potem hišno osebje, sestojelo iz tridesedemdesetih oseb, komornikov, komornih slug, miznih strežarjev, kuharjev in kuharskih pomočnikov; vrhu tega štirje jahalni konji, dvojce voz za cesarja, deset konj za hlevarje, osem za pikerje in grume, poleg tega pa sedemindvajset poštnih konj. Potem en voz s klopi, dvanaest voz za prtijago, med njimi dva izključno kuhinjska, ki sta očarala deklico z obilico kuhinske priprave, krožnikov in steklenic v najlepšem redu.

"Oh, gospod, ne morete si misliti teh poney; svetijo se kakor sonce... In vsakovrstne sklade, posode in stroji, ki sama ne vem, za kaj služijo! — In kakšna zaloga vina! Bordeaux, Burgundec, šampanjec, dovolj za slavno veselico!"

V svojem veselju nad čistim, belim namiznikom in ves zadiviljen nad belim vinom, ki se mu je iskri-

lo v kozarcu, je pojedel Maurice dvojce mehko kuhanih jajec s takšnim tekom, da se je jedva spoznal. Ko je okrenil glavo, se mu je odprl na levi skozi ena izmed hladničnih vrat pogled na široko ravan, posejano s šatori — celo mesto, mrgoleče življenja, ki je bilo pogledno na strniščih med prekopi in Reimsom. Jedva da je nekaj suhljatega grmovja škropilo dolino z zelenimi lisami. Troje vetrnih mlinov je iztezalo krošene roke. A nad zmešnjavo reimskih streh potajljajočih se med vrhovi divjih kosanjev, se je risala v modrem zraku orjaška ladija katedrale, vzlic razdalji še vedno veličanska poleg nizkih hiš. In solski spomini, zgodovinske lekcije, naučene na pamet in v zadregi ponavljane pred učiteljem, so se vračale njegovemu duhu: maziljenje naših kraljev, sveta ampora, kralj Clovis, Jeanne d'Arc in vsa slava stare Francoske.

Nato, ko se je Maurice iznova lotila misel na cesarja živčnega v tej skromni in tako tajnostno zaprti hišici, je uprl pogled na veliko žolto steno in čital tam v svoje presenečenje v ogromnih, z ogljem začrtanih črkah: "Živel Napoleon!" — a poleg tega napisane nerodne umazanosti, pretirane do neznamila. Dež je bil opral črke, napis je bil očividno že starjav; kako čudno se je postavljala ta krk nekdanjega bojnega navdušenja na tem zidovju, ki je nedvomno pozdravljala strica zavojevalca, ne pa nečaka! In že se je vračala v spominih vsa njegova mladost in prepevala svoje bajke; spominjal se je časov, ko je še tam doli v Chene-Populeux-u iz zibelke poslušal istorijo deda, vojaka Velike armade. Mati mu je bila mrtva, oče pa je moral v bankrotu slave, ki je po padcu cesarstva zadel tudi sina junakovega, nastopiti službo davkarja; in stari oče je z neznatno pokojnino živel pri njem, ponizan do skromnosti te uradniške domačije, z edino tolažbo, da je pripovedoval o svojih vojnah dvojčkom-vnučkom, dečku in deklici enako mladih las, ki jima je nekoliko nadomeščal mater.

(Dalje prihajajo)

NAJLEPŠI IN NAJKORISTNEJŠI

BOŽIČNI DAR

za vašo družino v starem kraju je denar. Mi ga pošljemo hitro in varno. Vaših dragim tamkaj darujte hranilno knjižico. Mi plačamo

4% obresti od hranilnih vlog.

Ako bi vašo družino radi dobili v Ameriko, Vam prestribimo vse potrebno. Prodajamo šifkarte za vse parobrodne črte za in iz Evrope. Za vse informacije pišite na:

Nemeth State Bank

John Nemeth pres.

GLAVNI URAD:
10 East 22nd St.

PODRUŽNICA
1597 Second Ave.

NEW YORK CITY, N. Y.

GADJE GNEZDO.

Povest iz dni trpljenja in nad.
Spisal Vladimir Levstik

(Nadaljevanje.)

Nato sedi v lepi sobi med Jelo in Zino, Galjotu nasproti; kosilo je pripravljeno, iz dolgo hranjene zelenke lije dišeča starina v kozarce. Tone je oživel, stara plahost pred ženskami ga je minila, vinski ogenj mu greje kri. Zgovoren postaja, vse svoje načrte gradi pred sosed. Galjot je vesel, da ga vidi židane volje kljub sencam, ki mu ogrinjajo dom.

"Bog te živi, mladi sosed!" nazdravlja stari z očetovsko iskro v očeh. "In bodi naš gost vsak dan, dokler ostaneš med nami; tam gori si doma, ali tukaj tudi, kolikor hočeš in kadar hočeš, Tone!"

Toda gad se kratko zasmeje: "Na zdravje vas vseh in vseh poštenih ljudi! Ali kupica je zadnja — nu da, vsaj ena izmed zadnjih, ki jih praznim pri vas: ostati tu in doma ne videti — kdo bi mogel na mojem mestu? Materi ni pomoči; gorje vsega sveta ji leži na srcu kot križ na Kriščevih ramah. Karkoli storim, karkoli porečem — ona ne sliši, ne vidi; ona trpi za grehe sveta, in bo, dokler ni vse pri kraju. Mari naj stražim mrtvašnico, ko nič ne pomaga? Joža ne obudim, stare ne ozdravim. — Zdaj so časi, ko človek ne ve, koliko dni mu je dano živeti. In kogar jutri zadene, ali bo manj mrtve, če se danes čemer? Radost je naša predprava, dokler ne pride tema. Bog vas živi, Galjot, in vaju — in vaju, prelepi sosed: drevi se peljemo v svet. Saj moram itak kmalu na mesto: veste, da je vojna z Lahom gotova reč?"

"Tak vendar?" vzklikne Galjot. "To sem mislil!"
"Moj polk bo zraven; tam kje pri Gorici padejo v naše roke."
Oči se mu bliskajo, lice mu je zardelo.
"Greš rad?" ga pogleda Jela.

"Kako ne! Vse te dni sem premišljal... Res, grenko je odhajati v nov pokol; ljudi, za katere se živa duša ne trese, je malo pod solncem. Njih matere bodo jokale grenko, kakor jokajo naše. Ali vseeno! Tu gre za nekaj drugega; za nas, predvsem za nas! Za tisočletno pravico do solnca, ki nam jo tajé že tisoč let; za pravdo, katero smo jim tesali v butice, preden je svet poznal Avstrijo in njene meje. Pljuvali so na nas, odkar smo sosedje; in danes, ko bide usodna ura v življenju narodov, so nam sklenili iztrgati našo ubogo zemljo, da raztrosijo po nji svoja kukavičja jajca in potujčijo, kar je našega od vekov! Nihče, oča Galjot, nihče, kar jih zdaj vojuje, ni umazal pravice in svobode bolj kakor Italija, ko jo piše na svojo zastavo. Da bi tudi noben lump ne bil bolj razozaran!"

"Bog daj, Tone!" Kozarec v sosedovi roki drhti. "Da nam ostane večji grunt, kakor pravi Kastelka!"

"Da nam ostane in zraste za tisto, kar je našega pod laškim žezlom!" Gal je planil kvišku; nosnice mu burno igrajo. "Zdaj gre za nas! Kri, ki jo plavila Soča, bo prelita za nas, kakor pred tisočletjem; ta Kalvarija bo v naše lastno zveličanje, kakor so ječe in sodbe in vse, kar trpita doma. V nobenem boju me ni dozdaj zapustila misel: da bi ostal živ! Da bi še gledal solnce, dihal zrak in živel življenje vas srečnih, ki ste doma... Tam doli mi bo vseeno. Če z vso svojo srčno krvjo odkupim le zrnce tiste prsti, da ostane naša — naj teče! Naj teče toliko naše krvi, kolikor je treba, da za vekomaj zape in smeha nam dajte, dokler dičati našo dediščino, našo last; hamo! Bežite, sence, počivajte, naj živi naša dobra, častitljiva, mrtvi — lepota sveta je živih, nedotekljiva slovenska zemlja!"

Izpije in treščil kozarec ob tla. Tedaj ga prime Zina za oboje ušesi, potegne njegovo glavo k sebi ter ga krepko poljubi na usta.

"Zaslujil je," se smeje Galjot. "In ti, Jela, kaj praviš?" Ali Tone je ves vojak na pohodu; on jemlje sam in nič ne vprašuje... To je močnejše od vseh vin sveta; eh, Bog, hudo je trohneti v Galiciji, kdor je imel dekle s takimi usti!

"In vam, oča Galjot," pravi gad, ko je naglo pripasal sabljo, "po moško: pošteno roko. Hvala za vse, kar ste nam storili, za nazaj in naprej. Pa prošnjo imam: ne zapustite matere, na pozabite brata. Če se vrnem, vam bo hvaležen do groba, in če nikoli več — še v smrtni uri se vas bom spominjal."

Sestri pospremita gosta domov, da skoči k stari na kratko besedo; potem se odpeljejo vsi trije na postajo. Jela je oblečena, ker je bila dopolne v trku; Zinka se zgoraj napravlja, očeta je hlapec poklical. Tone in Jela stojita sama in se gledata. Oba molčita, le govor oči je glasan; njene diše po sladkosti kakor dve zvrhani časi medicine. Gadov pogled se kali; nekaj hlepi v njem, hoče in se ne more odločiti. Zdajci pa jo zgrabi okrog pasu ter jo stisne k sebi:

"Še enkrat, Jela... Enkrat samkrat še!"

Njena glava mu leži na rami, usta cveto navzgor, kakor skralaten tulipan z globoko čašo. Tone piše, piše; pijan je, da se maje svet okoli njega, in vendar ne more ugasiti žeje.

"Jela, kadar se vrnem, te vzamem namesto Jože, slišiš? Hočeš, Jela?"

Dekle se mu izvije; v prešeren smehu zabliske z zobmi:

"Kaj bi s teboj, ki sanjaš o junaški smrti? Kaj hočemo mi ženske z žrtvami in mučniki, povej! Zdaj ne skočim več v vodo; živeti hočem, živeti, pozabiti, veseliti se... Smeha in sreče nam dajte, vi čudni apostoli — malo je živim do vaših grobov!"

In gad je mahoma trezen. "Prav imaš, Jela," mrmra s povešeno glavo. "Vsak po svoje, prav imaš."

Kratek sen se je razsul; toda ni mu žal, da ga je sanjal. V pomladnem solncu vriska Kastelčevina s sveže pobeljenimi zidovi, rdečimi strehami in zelenimi okni; kdo bi si mislil, da sedi v tej bogati hiši žalostna žena, ki še besede ne najde, da bi jo rekla otroku v pozdrav in slovo...

Tone je našel Kastelko pred njenim oltarjem; glavo upira v dlani, komolce v mizo in strmi v fotografije. Bog ve, ali se giblje kaj v tej sivi glavi, ali je vse mrtvo in tiho kakor v ubogi prestreljeni Joževi ložnici?

"Odhajam, mati. Zbogom, zdravi ostanite!"

Vdova molči; ne ozre se, oči ne obrne.

"Zbogom, mati! Čez nekaj dni sem na laški fronti; nihče ne ve, kaj me čaka... Ne daste roke?"

Stara ne sliši; trepalnice se ji spuščajo globlje na oči, kakor bi jo trudnost morila.

"Tak zdravi. Ne mislite name, če vam je laglje tako; vseeno, vseeno bom zmerom pri vas!"

"Z mojo voljo nikdar. Beži, beži, beži!" krične Kastelka s tolikanj izmučenim glasom, da ga zazebe v srce.

"Z Bogom..."

Koleselj drdra po cesarski cesti, Jernač poka z bičem, Tone se smeje Galjotovi Jeli, ona siplje iskre z očmi; le Zina je spet otožna in čudno strmi tja vendar.

Prav si povedala, Jela: sreče je treba, da za vekomaj zape in smeha nam dajte, dokler dičati našo dediščino, našo last; hamo! Bežite, sence, počivajte, naj živi naša dobra, častitljiva, mrtvi — lepota sveta je živih, nedotekljiva slovenska zemlja!

XV.

Soča teče krvava že delj ko leto dni. Kadar je mirno vreme, odmeva čez hribe grom topov. In kadar piha veter s tiste strani, se grozé vaščani na poljih: lasal je mrlice, božal črviha lica, poljubljal steklene oči; dišati bi moral po smrti, pa dehti po življenju. Bajе tudi ptičke pojo tam doli. Drobčkanje ptičke sede na mrtvih in žvrogle... Nebo in zemlja ne čutita umiranja, le srca ljudi zastajajo, sluteč rdečega zmagaja, ki leze bliže in bliže.

O, ve naše suhe skale na jugu, ve lačne, žejne! Gorje materam, ki so rodile za vas! Odkar se kolje na vaših brdih tisočletna lakomost s tisočletnim gnevom, je ni hiše v vasi, ki ne bi vedela vaše cene... Kastelčev Tone je ves čas tam doli; parkrat je bil ranjen, dvakrat odlikovan, že zdavnaj je nadporočnik. Njegovim pišmom se nič ne pozna zamišljeni filozof z naočniki, tihi fant, ki je blodil s knjigo v roki po gozdih. Trda bojevniska roka jih piše kratko in skopo. Zdrav je, godi se mu dobro; dokler stoji Lah nasproti, ne pride domov.

Kastelka živi svoje novo življenje; privadila se je tišine in molka. Morda je mirna v svojem srcu, še nekaj sreče ji je nemara dodeljena. Toda nihče je več ne sliši kleti, in to pomeni, da ni zdravja v nji; čeprav se ji bliska oko, čeprav se smehlja, kadar hodi po polju! Zdi se, kot bi nekaj razkrajalo njeno divjo moč in jo pretapljalo v zmedenost. Včasih mrmra gredoč, sama ne razume, kaj; ljudje govore vanjo, ona pa kima in jih ne sliši, gleda jim v obraze in nazadnje ne ve kdo je bil.

Joža jo spremlja povsod. Cel razgovor teče med njima; zdaj se oglašata mati, zdaj sin.

"Gad," modruje gospa, ko stopa v žago in gleda oddaleč Galjotova jajneda, "Boga zahvali, da si ubit, moj gad; Jela ni bila zate."

"Tudi jaz sem že dejal," potrjuje si nekje zraven. "Zato mi je laglje spati."

"Sramota bi nakopala na tvojo glavo in ves naš dom. Komaj si legel, se je smejala. In zdaj, ko gredo vojske tod sko-

zi in imamo zmerom soldate v vasi, je ne srečaš drugače kot z oficirji."

"Da, da, še prej sem jo videl na izprehodu iz dvema Ogroma."

"Vsak ve, da jih rada gleda; in koliko je drugega, česar vsak ne ve!"

"Jaz vem, mati! Jela ni več, kar je bila. Njena vroča kri— pravzaprav je vredna usmiljenja. Brez te nesrečne vojne bi bila moja žena in nihče ne bi kazal s prstom za njo. Meni bi

ostala zvesta; rada me je imela — kaj bi pravil! Hudo je, mati; vse kar je prav. Oni večer sem jo videl pod hrusko na vrhu..."

"In pdo jablano, in pod čepljo, pod brajdo, in jelšo in gabrom, in ne le enkrat vsak večer! Boga zahvali. Kakor le stari pete odnese, je z njimi; vsa vas je priča. Galjot jo tepe in suje, pa nič ne pomaga; prav ima, da jo klesti, jaz bi jo tudi. (Dalje prih.)

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.
308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

Naznanilo in priporočilo

Vsem cenjenim rojakom v Collinwoodu želim sporočiti, da bom odslej vodil

GROCERIO IN MESNICE

ter se vam vsem priporočam za mnogobrojen obisk, ker bom vedno skrbel za dobro in točno postrežbo. Vedno bom imel nadve dobro sušeno meso, ker sem več v tej stroki.

ANTON
BOLDAN

GROCERIIJA
in
MESNICA

na 14402

SYLVIA AVE

VAŽNO ZA GOSPODINJE!

BODITE TOLIKO prijazne in pogledite vsak dan na moje razloženo okno, kjer vidite cene raznemu mesu, in preračunajte, koliko si lahko prihranite, ako kupujete pri meni. To je posebno potrebno sedaj, ko se slabo dela. Pri meni dobite prve vrste sveže ter suho meso po nizkih cenah.

Prepričajte se!

MATH. KRIŽMAN
6030 ST. CLAIR AVE.

RAZPRODAJA BREZ VSAKEGA DOBIČKA!

Cela \$20.000 vredna zaloga vsebujoča najboljše

MODNO BLAGO IN OBLAČILA

se proda pod ceno.

Razprodaja se prične v četrtek

dne 4. novembra 1920

ob 9. uri dopoldne.

Razprodaja se vrši pod vodstvom Mr. Lieberja in Mr. Lenson. Doslej smo vam nudili dobro blago po nizkih cenah in v tej razprodaji boste našli največje izrednosti kar se jih je še nudilo v tej okolici.

Pridite in se prepričajte.

Izrednosti so preštevilne, da bi jih naštevati.

H. GOLDFARB

6924 St. Clair Ave.

NE POZABITE ČASA IN PROSTORA.

Prodajamo PAROBRODNE LISTKE vseh crt. DENAR POŠLJEMO v katerikoli del sveta. Pomagali vam bomo v vsaki legalni zadevi.

PRIDITE, da se pogovorimo

ODPRTO DO 8. URE VSAK VEČER.

THE LORAIN STREET SAVINGS & TRUST CO.

Največja tujezemski menjalnica in parobrodna agencija v Clevelandu.

Vogal Lorain St. and Fulton Road.

ANCHOR LINE

PARNIK ITALIA

odplove 17. novembra

proti DUBROVNIKU in TRSTU.

Cena za tretji razred:

DUBROVNIK \$125.00
TRST \$100.00

Dodatno še \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je zastopnik Cunard Anchor parobrodne črte. Pojdite k njemu.

IZ HVALEŽNOSTI

ker sem ozdravela od dolgoletnega glavobola in zaprtja, ko me je zdravil slovenski zdravnik

KIROPRAKTIKE

Dr. Alb. Ivnik

6408 ST. CLAIR AVE.

ga resno priporočam vsem Slovincem.

JENNIE JAGER

1159 E. 61st St.

Nova Trgovina s pohištvom in pečmi.

- na -

416 EAST 156th ST.

vogal Waterloo Rd.

PRIDITE IN SI OGLEDJTE

TE NAŠE IZREDNOSTI

Posebne cene na vseh

PEČEH!

SAMO V PETEK!

85c metla za 45c.

Star Furniture Co.

COLLINWOODSKA PODRUŽNICA

416 East 156th St.

LOKALNE NOVICE

— Andrej Wojnar, ki je pri napadu na plačilnega mojstra William Howe, uslužbenca The Smeed Box Co. istega ubil, je bil včeraj obsojen v dosmrtno ječo. Porota je razmišljala o tem slučaju več kot 12 ur se je nato izrazila, da je spoznala Wojnarja krivim umora prvega reda, da pa se priporoča milostno obsodbo. To je značilo, da sodnik ne more izreči smrtne obsodbe. Eno uro po izreku te obsodbe, sta priznala, da sta kriva umora drugega reda tudi njegova tovariša Mihael Stana in Frank Filipovski in sodnik ju je obsodil na dosmrtno ječo. Ker sta ta dva sama od sebe priznala krivdo, preostaja sedaj samo še eden izmed napadalcev, Mihael Nestor, ki se nahaja v ječi, čakajoč obravnave. Wojnar je sprejel sodbo čisto mirno in istotako njegova štirimesečna nevesta. Takoj nato se ga je odpeljalo v Columbus, kjer bo prebil ostali del svojega življenja, ako ne doseže pomilostjenja.

— Vtorek zvečer je bil napaden v bližini E. 55. St. in St. Clair ave. rojak Anton Suštaršič, stanujoč na 1319 E. 55. St. Našli so ga napol ubitega za ondnotimi oglaševalnimi plankami in bo najbrže podlegel poškodbam, ki so mu jih zadali napadalc.

DOPIS.

COLLINWOOD, O.

Pregovor pravi, da čas je zlato. Ker mi Collinwoodčani ta pregovor upoštevamo, se tudi ne oglašamo ob vsaki malenkosti. Ni nam mar lepo ali slabo vreme, ker to je vsakdanja stvar, ki jo zamore prestati vsak črviček v prahu.

A mi Collinwoodčani, mi stopamo v vrste naprednosti, ki bo nam in našim potomcem v pouk in razvedrilo. Kot je že kolikor toliko znano, obstoja pri nas akcija, ki deluje za to, da Collinwoodčani dobimo stavbo, ki bo nosila ime Slovenski Delavski Dom.

Direktorij te akcije je priredil kampanjo za prodajo delnic, ki bo trajala samo do 15. novembra. Obiskana bo vsaka hiša od dveh mož direktorija ali društvenih zastopnikov.

Torej, collinwoodski Slovenci, zdaj pokažite, da ste napredni, in da vam je pri srcu napredek naše naselbine. Naj ga ne bo Slovenca naše naselbine, katerega ime se ne bi nahajalo v delniški knjigi Slovenskega Delavskega Doma.

Takoj prvi dan ofenzive za delnice, so se rojaki jako dobro odrezali. Pokazali so, da se zanimajo za našo akcijo, in da hočejo, da čimprej stoji poslopje, ki bo last družtev in našega slovenskega delavstva.

Tukaj se navaja nekaj imen in v kratkem bodo priobčena vsa imena novih delničarjev oziroma

Mi pošljemo denar

potom

DENARNE NAKAZNICE
KABLA ali
POTOM DRAFT ČEKA
po najnižji tržni ceni.
Prodajamo parobrodne listke
V in IZ Evrope.

Preskrbimo vam vse potrebne listine za potovanje, ter opravljamo vse javne notarske posle.

Kadar rabite slovenskega zagovornika, namreč tolmača, se obrnite na

Kadar imate posestvo naprodaj ali želite istega kupiti, se zglasite pri nas.

Zupanc & Kaupa
FOREIGN EXCHANGE AND
STEAMSHIP TICKET
AGENCY.

6603 St. Clair Ave.

ma onih, ki so vzeli nadaljnje delnice.

Mr. Andrew Verlich je vzel 22 delnic, in se je izrazil, da to še ni zadnje, ker se strinja z idejo S. D. Doma. Mr. John Zalar, obče poznani trgovec s pekarijo je vzel nadaljnje tri delnice in podal svojo častno besedo, da podpiše za tisoč dolarjev delnic, kakor hitro se začne z zidavo Doma. Mr. Frank Wallace, trgovec z železnino, je tudi vzel 5 nadaljnjih delnic in je obenem izjavil, da to niso zadnje.

Dr. "V boj" št. 53 S. N. P. J. je za en mesec povišalo asessment z namenom, da kupi nadaljnjih deset delnic. S tem bo to društvo lastovalo že 47 delnic, kar je jako lep napredek. Društva, posnemajte ta vzgled, kar s tem ne koristite samo celi naselbini, temveč tudi društvu samemu. Kaj več bom poročal v kratkem. Medtem pa vam kličem: Združite se in vsi na delo, da bo preje dovršeno ono, za kar smo se zavzeli in kar bo v dobrobit nas vseh.

A. Z.

List Enakopravnost je pričel izhajati iz potrebe. Tako je tudi potrebno, da se ga povspesi do cilja — trdnje in neomajene podlage v splošnem. Da se to uresniči, je velike važnosti to, da se vsak izmed čitateljev potruditi pridobiti čimveč novih bojevnikov — naročnikov. List je storil že mnogo za vas, da za vas, ki citate te vrstice. Koliko ste pa storili vi za list?

KONTEST ZA PRIDOBIVANJE NOVIH NAROČNIKOV.

Ameriška Jugoslovanska Tiskovna Družba, ki izdaja delavski dnevnik "ENAKOPRAVNOST" je sklenila prirediti velik kontest ali tekmo za pridobivanje novih naročnikov. Tekma bo trajala dva meseca, in sicer se prične 1. novembra 1920 ter se konča s 31. decembrom 1920. Te tekme se lahko vdeležijo vsaki naročnik našega lista. Kdor pa še ni naročnik in se želi vdeležiti iste, naj obenem s prijavo pošlje naročnino za celo leto. Sklenilo se je pa tudi, da se bo vse one, ki se bodo v tekmi najbolj odlikovali poleg 25 provizije nagradilo še s posebnimi darili. Nagrad je 8 in sicer so sledeče:

1. Zlata žepna ura.
2. Zlat prstan z napisom "Enakopravnost".
3. Zlata kravatna igla.
4. Cekin za \$5.00.
5. Fountain pero.
6. Dr. Kernov angleško-slovenski slovar.
7. Poezije Ivana Zormana.
8. Roman "V močvirju velemera".

Prvo nagrado dobi oni, ki bo nabral največ novih naročnikov, in ostala darila se bodo razdelila po sorazmernem številu pridobljenih naročnikov. Za tekmo se šteje samo nove naročnike.

Rojaki, prijavite se k tej tekmi, za katero boste ne le vrlo poplačani v obliki nagrade, temveč tudi z zavestjo, da ste nekaj storili za delavsko podjetje, ki je edino te vrste med ameriški Slovenci. Agitacija za naš list ni težavna, kajti vsakdo ga pozna kot nevstrašnega branitelja delavskih pravic. Torej delavci, na dan, pridobite novih naročnikov in razširite naš list v vsako slovensko delavsko hišo v Ameriki.

Prijava za kontest se konča 30. novembra 1920. Torej na delo!

OTVORITEV GOSTILNE

Vsem, ki želite dobro pijačo za žejna grla dobre smotke in svalčice za kajenje in sploh vsem našim rojakom sporočam, da sem otvoril

GOSTILNO Z MEHKIMI PIJAČAMI

na 15257 Saranac Rd.

Kjer je dobra postrežba, je vedno vse zadovoljno in veselo in tako bodo tudi moji obiskovalci. Za vašo naklonjenost se vam priporočam.

MATH. VERHOVEC

Joseph Zajec

15605 Waterloo Rd.

Prodajalec hiš in stavbišč in zastopnik najbolj zanesljivih družb, katere zavarujejo,

PROTI OGNJU

Telefon — Wood 228—R

VAŽNO ZA PEVCE IN PODPORNE ČLANE PEV. DR. "JADRAN"

Vsi člani pevskega društva "Jadran" naj se prav gotovo vdeležijo seje, ki se bo vršila 3. novembra v Jos. Kunčičevi dvorani. Dospelo so nove pesmi iz stare domovine. Ukrepiti imamo tudi o naši prihodnji veselici in koncertu.

Albin Praprotnik, preds.

ZDRAVLJENJE BOLNIKOV

Narava, edino sredstvo.

Na milijone ljudi vsedaj, kako si ohraniti zdravje, da živijo do starosti. Oni rabijo edino naravno sredstvo

BULGARSKI KRVNI ČAJ

ČISTI KRI

NARAVNO PREUREDI DROBOVJE

OSLADI ŽELODEC

OŽIVI DELOVANJE JETER

OPERE LEDVICE

Vsi prevzeti stariši bodo imeli v svoji zalogi ta čaj iz čistih rastlin. Za vsak slučaj, da preženejo prehlad, "flu", gripo, pljučnico in druge resne bolezni.

Se prodaja po vseh lekarnah ali vam ga pošljemo 1 veliko družinsko skatlo za \$1.25 ali 3 skatle za \$3.15 ali 6 skatle za \$5.25. Nalovite H. H. Von Schlick, President Marvel Products Co. 433 Marvel Bldg., Pittsburg, Pa.

(Nadaljevanje iz 1. strani)
najivnosti, ki ne ve, da tudi v politiki in militarističnih operacijah ne sme človek stremeti po tem, kar bi hotel, ampak le po tem, kar more s svojo močjo in svojimi sredstvi. Le blaznost si more domisljati, da bi se to, kar bi on hotel, moglo izvesti: brez nevarnosti najstrašnejših komplikacij s posledicami, ki bi se vse drugače zadele Trst in njegovo trgovino. Mari meni, da bi Ljubljana, Zagreb, Trst in Budimpešta mirno gledali tako okupacijo? Potem se le bi Ljubljana in Zagreb po-

stala ognjišče ne le agitacij, ampak še vse drugačnih nevarnosti. Gospodarske in trgovinske zveze med narodi in državami ne določajo in urejajo zasedbene vojske, marveč prijateljski dogovori ob varovanju obojestranskih interesov. Zasedbe ne vabijo in ne pomirjajo, ampak zagrešujejo in odganjajo. Ne, po vašem receptu, gospod Viktor Segre, tudi naš tržaški trg ne bi prišel do obnove zaželjenih trgovskih zvez in do procvita.

DOBRI PEVCI!

Naprodaj imam več izvrstnih pevcev — kanarčkov.

VINC BENA,

1419 E. 51st St.

KUPITE DELNICE SLOV. DEL. DOMA V COLLINWOODU.

ZASTONJ

DOBITE

Oblasto stekleno posodo z dvema zlatima ribicama, ako kupite pri nas za \$1.00 vrednosti.

THE W. K. DRUG CO.

6030 ST. CLAIR AVE. vogal Addison Rd.

EDINA SLOVENSKA LEKARNA V CLEVELANDU.

Ako

ŽELITE POTOVATI V EVROPO
ŽELITE DOBITI KOGA SEM IZ EVROPE

ŽELITE POSLATI DENAR V EVROPO

AKO ŽELITE KAKE NOTARSKÉ POSLE ZA UREDITI

Pridite v naš urad s popolnim zaupanjem. Ta urad je postregel že na tisoče Jugoslovanom v prošlih letih v njih popolno zadovoljstvo.

ZUPNICK & COMPANY

TUJEZEMSKA MENJALNICA IN PAROBRODNA AGENCIJA
6024 St. Clair Ave. Cleveland, O.

POŠLJITE DENAR ZA BOŽIČ, SEDA J

V Evropi so kraji, kamor pošiljatev HITRO dospe — so pa tudi kraji kamor vzame pošiljatev cele tedne.

Mislite li poslati denar za BOŽIČ ali NOVO LETO?

Ako hočete biti gotovi, da pride dar na svoje mesto do PRAZNIKOV, potem pošljite SEDA J. Zglasite se pri nas, da vam vse natančno raztolmačimo.

Direktna žična zveza z tujezemskimi menjalnimi trgi.

OTIS & CO.

216 Superior ave. N. E.

Navzdol po stopnicah Cuyahoga poslopja. Nasproti pošte.

MALI OGLASI

BODITE PAMETNI in kupite AR—BU MAZILLO

za rane, izpahke, lišaje, onekline in kožne bolezni. To dobite v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni.

THE AR—BU LABORATORIES CO.
14017 Darley Ave., Cleveland, Ohio.

SLOVENSKO DEKLE

doslo iz starega kraja, večša nemškega in italijanskega jezika želi dobiti službo pri dobrih ljudeh, najraje v restavrantu. Izučena je tudi pri kuhi in kar se tiče vseh gospodinjskih opravil. Poizve se v upravnistvu Enakopravnosti. 260-62

SLUŽBO DOBI

v restavrantu dekle zmožna angleškega jezika. Dobra plača. Zglašji naj se pri Frank Dežman, 1336 E. 55th St. 265

DRUŠTVENO NAZNANILO.

Članstvo društva Slovan št. 3 S. D. Z. pozivljam, da se vdeležijo seje, ki se vrši v soboto, dne 6. novembra 1920 v dvorani št. 4 v S. N. Domu.

Do novega leta ne bom pobiral asesmenta na domu, ampak samo na seji — torej pridite vsi!

F. Krašovec, tajnik.
6729 St. Clair Ave.
260—62.

PRODAJA POHIŠTVA!

Radi odhoda iz Clevelanda, se prodaja fino pohištvo, še skoraj novo, več posteljne opreme, zagrnjala in razne druge hišne potrebščine. Vse v najboljšem stanju. Vrednost \$2000. Proda se za polovično ceno \$1000. Poizve se na 1051 Addison Rd. stanovanje št. 4. 261-63

THE W—K DRUG CO.

St. Clair, vogal Addison Rd.

Edina slovenska lekarna

v Clevelandu.

Mi izpolnjujemo zdravniške recepte točno in natančno.

JOHN KOMIN,
Lekarnar.

NE POZABITE!

Kadar rabite dobro britev, škarje, jermen ali kaj druge brivne ali rezilne opreme, pridite v moje trgovino, ker jaz kot bivši brivec poznam dobro te predmete.

Vse blago pri nas kupljeno, popravljeno ali brušeno, jamčimo.

John Tomažič

670 E. 152nd St.

Collinwood.

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu

Frank Zakrajšek

POGREBNIK IN

EMBALMER

1105 Norwood Rd.

Tel. Princeton 1735—W.

Rosedale 4893

Avtomobili za krste, poroke in pogrebe in druge prilike.

DR. D. J. SMALLY

ZOBODRAVNIK

6204 St. Clair Ave.

Bridgework-Platwork in ruvanje zob naša specialiteta. Zobje se očistijo brezplačno s pogodbo.

URADNE URE: OD 9. DO

8. ZVEČER.

Ob nedeljah dopolne

od 9. do 12. ure.

HARMONIKA NAPRODAJ

Nemška, 3 vrstna in trikrat glašena. Poizve se pri Louis Spehek, 1120 E. 67. St.

259-61

O. S. GARAGE BUILDING COMPANY.

GRADITELJI GARAŽEV.

Od \$195.00 naprej.

488 East 105th. Str.

Eddy 9395

NOVOPOROČENCA ISČETA
čedno stanovanje obstoječe iz dveh, treh ali štirih sob. Kdor ima kaj na razpolago naj sporoči v uradu Enakopravnosti.

ŽENITVENA PONUDBA

Slovenec, star 36 let se želi seznaniti s pošteno Slovenko, bodisi dekletom ali vdovo v starosti od 25 do 35 let v svrhu ženitve. Katera resno misli naj piše na upravo Enakopravnosti pod "Ženin", 6418 St. Clair Ave. tajnost jamčena. 265

POHIŠTVO NAPRODAJ!

Proda se več pohištva. Skupno s pohištvo se dobi v našem lahko tudi štiri lepe sobe. Oglašite se na 1119 Addison Rd. (Spodaj). 261-63

PRILETEN MOŽ dobi lahko delo v restavrantu. Oglašiti se je na 5500 St. Clair Ave. 261-63

LIBERTY BOND IN VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE.

Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj. Simon, zanesljiv prekupevalec, soba 216 Lennox Bldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpejajo. Vogal deveta cesta in Euclid ave., nad Singer Sewing Machine Co. Odpadite do 6. ure zvečer.

A Vacation Trip That Satisfies

THE summertime will soon be here and with it the joys of a vacation trip. Where are you going? The Great Lakes is the mecca for particular and experienced travelers on business and pleasure trips. The D. & C. Line Steamers embody all the qualities of speed, safety and comfort, the freedom of the decks, the cool refreshing lake breezes, D. & C. a Service Guarantee.

Daily Service May 1st between Detroit and Buffalo. Leave 6:00 P. M. Arrive destination 9:00 A. M.

Daily Service April 1st between Detroit and Cleveland. Leave 11:00 P. M. Arrive destination 6:15 A. M.

MACKINAC ISLAND

Service June 14th to Sept. 14th. 3 trips per week. June 14th to July 1st. July 1st to Sept. 14th, 6 trips per week.

Between Detroit and Buffalo. Send 2c Stamp for Illustrated pamphlet and map of Great Lakes. Address L. G. LEWIS, C. P. A., Detroit, Mich.

DETROIT & CLEVELAND NAVIGATION CO.

A. A. SCHANTZ, President and General Manager.

J. T. McMillan, Vice-President

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik

Velika zaloga ur in zlatnine.

Wm. Sitter

5805 ST. CLAIR AVENUE

Cleveland, O.